

www.polenia.org.ua

ПОЛЬСЬКЕ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЄ ТОВАРИСТВО
POLSKIE KULTURALNO-OŚWIATOWE TOWARZYSTWO

Zadanie realizowane w ramach zlecenia przez Kancelarię Senatu RP zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2011 r. dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Realizacja projektu здійснюється за підтримки Сенату Польщі та Фонду „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Ліза Яворська – лауреат Міжнародного фестивалю „Crystal Star” у Празі

Дванадцятирічна Єлизавета Яворська своїм голосом зачарувала золоту Прагу, де здобула перше місце на конкурсі вокалістів. Маленька Ліза бере активну участь у житті польської громади Бердянська. В її репертуарі чимало польських естрадних і народних пісень. Солістка постійно дивує своїм талантом місцевих поляків та й усіх бердянців, а віднедавна й зарубіжних поціновувачів співу. Вокальні здібності дівчини високо оцінював колишній генеральний консул Польщі у Харкові Гжегож Серочинський, а під час Днів польської культури у червні цього року теперішній очільник дипломатичного представництва також був захоплений дивовижним талантом Лізи.

Членів Правління Польського товариства «Відродження» тішить факт спадковості традицій, що існує між вокалістами Польського товариства. У 2002 та 2003 роках голос Олени Зінчук був відзначений на Міжнародному фестивалі куль-

тури польсько-східного пограниччя у місті Мронгово. Її наступниця Ірина Шара, які вже два роки вивчає журналістику в Польщі, у 2008 році здобула перше місце на Фестивалі польської пісні у Злотові. Після її від'їзду засвітилась зірочка Лізи Яворської.

Бажаємо подальших успіхів!

**Правління
Товариства
«Відродження»**

Ela Jaworska laureatką Międzynarodowego Festiwalu „Crystal Star” w Pradze

Jesteśmy dumni, że 12-letnia Polka z Berdiańska podbiła publiczność złotej Pragi i zdobyła I miejsce na Konkursu Wokalistów Międzynarodowego Festiwalu „Crystal Star”. Wśród jej repertuaru mnóstwo polskich piosenek, jak ludowych, tak i estradowych. Jej dziwny głos Polacy Berdiańska i wszyscy Berdiańczycy podziwiają już od kilku lat. Warto wspomnieć, że wykonana przez Elę piosenka „Czerwone jagody” w ubiegłym roku, w roku 2010 w trakcie otwarcia wystawy o A. Fedeckim, została wysoko oceniona przez Konsula Generalnego RP w Charkowie Grzegorza Seroczyńskiego. A tym roku jej występ w Domu Polskim zaszczepił obecnego Konsula Generalnego Jana Granata, który przebywał w Berdiańsku w ramach Dni Kultury Polskiej.

Nie może nie cieszyć fakt ciągłości tradycji, istniejącej wśród wychowanków Centrum Kultury Polskiej „Biesiada”, które działa w ramach PKOT „Odrodzenie”. Pierwsza solistka Centrum Helena Zinczuk, znana i lubiana w Polsce dzięki występom na scenach Festiwalu Kultury Kresowej w Mrągowie, już dawno wyjechała na studia do Kijowa. Obecnie jest mężatką i mamą, mieszka w Zaporoziu. Jej następczyni Irena Szara, laureatka Festiwalu Polskiej Piosenki „Malwy” w Złotowie (2008), od dwóch lat studiuje dziennikarstwo w Rzeszowie. Pomimo to, w miarę możliwości, utrzymuje kontakty z rodakami w Berdiańsku, biorąc udział w imprezach Towarzystwa „Odrodzenie”. Po jej wyjeździe zapaliła się gwiazdka wtedy 10-letniej Eli Jaworskiej.

Życzymy jej dalszych sukcesów!

Zarząd PKOT „Odrodzenie”

Діяльність голови Полонійного об'єднання лікарів, що функціонує при Польському Товаристві «Відродження», лікаря-пульмонолога Ольги Бондареві була високо оцінена польськими колегами. Правління Наукового союзу лікарів у Ченстохові ухвалило рішення про вручення їй почесної статуетки імені Бегонського. Ця нагорода надається особам, які мають високі заслуги перед медициною та Науковим союзом лікарів. Вручення статуетки лауреаткам відбудеться у Кракові у вересні цього року під час III Всесвітнього конгресу польських наукових товариств закордоном.

Prezes Polonijnego Koła Lekarzy w Berdiańsku Olga Bondarewa została Laureatem Honorowej Statuetki Biegańskiego-2011, przyznawanej przez Czestochofskie Towarzystwo Lekarskie. Wyróżnienie to jest przyznawane osobom i instytucjom zasłużonym dla Towarzystwa i Medycyny. Statuetki zostaną wręczone laureatom podczas sesji medycznej III Kongresu Towarzystw Naukowych na Obczyźnie, która odbędzie się w dniu 09 września 2011 r. w Krakowie.

Поляки задоволені членством в Європейському Союзі

У країнах Євросоюзу поляків називають євроентузіастами. Це тому, що серед усіх членів ЄС саме вони найбільш задоволені з членства своєї країни у європейських та євроатлантичних структурах. Подібні результати засвідчило й найновіше опитування громадської думки поляків, проведене й оприлюднене Європейською Комісією.

З метою виявлення думки громадян Польщі щодо поточної ситуації в ЄС було опитано понад 1000 осіб. Результати виявились значно кращими за попередні опитування, останнє з яких проводилось восени 2009 року. Про схвальне ставлення поляків до ЄС свідчать наступні статистичні дані: 62% анкетованих уважають, що вступ Польщі до ЄС дав позитивні результати, аж 77% відзначають фінансові переваги членства у структурах ЄС. Таким чином, на сьогодні Польща одна з не багатьох країн, громадяни яких позитивно висловлюються щодо функціонування єдиного європейського організму.

Крім того у поляків рівень довіри до європейських органів влади виявився значно вищим, ніж до державних, польського парламенту чи уряду. Повну дові-

ру європейським діям висловлює 52% опитованих.

Серед плюсів членства у ЄС поляки вказують на можливість легальної роботи за кордоном, свободу у пересуванні до країн Західної Європи, а також субсидії, що їх виділяє Польщі Євросоюз.

Варто нагадати, що від 1 липня упродовж шести місяців Польща головує у Раді Європейського Союзу. В одному зі своїх виступів поляк Ежи Бузек, голова Європейського парламенту, зауважив від цього дня очі всього Європейського Союзу спрямовані до Польщі, адже до керна спільноти стає найбільша країна з групи так званих нових членів ЄС. Бузек також наголосив на певному парадоксі польського головування, зазначаючи, що факт головування Польщі в період

європейської нестабільності може мати позитивні наслідки і для поляків, і для всіх європейців. Голова Європарламенту нагадав, що Польща – це єдина країна ЄС, якій вдалося уникнути економічної кризи. Сьогодні Польща є синонімом ентузіазму й оптимізму, тож вона повинна поділитися цією позитивною енергією з усією Європою.

Polacy zadowoleni z członkostwa w Unii Europejskiej

Komisja Europejska na bieżąco bada sytuację w Unii Europejskiej. Najnowszy Eurobarometr pokazuje, że Polacy cieszą się, że są częścią Wspólnoty Europejskiej.

Badanie prezentuje opinię o sytuacji w UE z maja bieżącego roku, na podstawie 1000 osób badanych z Polski. Jest ona korzystniejsza niż w poprzednim badaniu, które odbyło się jesienią 2009 roku. Statystyki mówią same za siebie: 62% ankietowanych uważa, że to dobrze, że Polska jest członkiem Unii Europejskiej, a aż 77% jest zdania, że na akcesie dużo skorzystaliśmy. Obecnie jesteśmy w gronie nielicznych Europejczyków, którzy pozytywnie wypowiadają się o członkostwie w UE. Co więcej w Polsce zaufanie do Unii jest dużo większe niż do najważniejszych organów państwowych, np. parlamentu i rządu. Do przywódców unijnych zaufanie odczuwa 52% uczestników sondy.

Polacy wykazują też zadowolenie z aktualnej sytuacji gospodarczej kraju i uważają, że w przyszłym roku ona polepszy się.

Жешувський університет готовий до співпраці зі Сходом

Уже понад 17 років триває співпраця між польською громадою Бердянська та Жешувським університетом. Уперше в 1991 році невеличка група молоді, що складалася з чотирьох осіб, взяла участь у Літній школі польської мови, організованій цим вишем (тоді він називався Вищою педагогічною школою). Це був початок багаторічних й плідних контактів: Жешувський університет підготував декілька магістрів і кандидатів наук з Бердянська, разом з науковими працівниками з Подкарпат-

тя місцеві науковці реалізували кілька науково-дослідницьких проектів, що стосувались Полонії у східній Україні, опубліковано 2 монографії та 4 збірники наукових праць, організовано низку конференцій і наукових семінарів. Варто згадати, що три професори Жешувського університету, в тому числі й нинішній його ректор професор, доктор габілітований Станіслав Уляш, мають почесні звання Doctoris Honoris Causa (почесний доктор) в Бердянському університеті ме-

неджменту і бізнесу.

У липні цього року відбувся офіційний візит в Жешувському університеті делегації вищезгаданого вишу в Бердянську на чолі з директором Центру польської мови і культури, завідувачем кафебри слов'янської філології кандидатом філологічних наук, доцентом Лехом Сухомлиновим, а також представником Київського національного університету імені Тараса Шевченка, керівником цієї делегації був завідувач кафебри полоністики професор,

доктор філологічних наук Ростислав Радишевський.

Метою зустрічі було обговорення перспектив подальшої співпраці між полоністами Жешува, Києва та Бердянська. Було визначено низку пріоритетних науково-дослідницьких тем, обговорено питання організації наукових конференцій і можливості спільних публікацій.

Зараз готується текст угоди, яку буде підписано в межах існуючих двосторонніх домовленостей про співпрацю між вишами.

Uniwersytet Rzeszowski jest otwarty na współpracę ze Wschodem

Od ponad 17 lat trwa współpraca pomiędzy polskim środowiskiem w Berdiańsku i Uniwersytetem Rzeszowskim. Po raz pierwszy w roku 1994 czteroosobowa grupa młodzieży z Towarzystwa „Odrodzenie” wzięła udział w Szkole Letniej Języka Polskiego, organizowanej na tej uczelni (wtedy jeszcze Wyższa Szkoła Pedagogiczna). Był to początek wieloletnich i owocnych kontaktów: Uniwersytet Rzeszowski wykształcił kilku magistrów i doktorów z Berdiańska, wspólnie z pracownikami naukowymi z Podkarpacia miejscowi naukowcy zrealizowali kilka projektów badawczych, dotyczących Polonii na Ukrainie Wschodniej, opublikowali 2 monografie i 4 prace zbiorowe, zorganizowali szereg konferencji i paneli naukowych. Warto wspomnieć, iż 3 profesorów UR, w tym obecny Rektor prof. dr hab. Stanisław Uliasz, posiadający tytuły Doctoris Honoris Causa w Uniwersytecie Managementu i Biznesu w

Berdiańsku.

W lipcu tego roku odbyła się oficjalna wizyta na Uniwersytecie Rzeszowskim delegacji wspomnianej uczelni w Berdiańsku, na czele z Dyrektorem Centrum Języka i Kultury Polskiej, Kierownikiem Katedry Filologii Słowiańskiej doc. drem Lechem Suchołmynowym, oraz przedstawicielami Narodowego Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki w Kijowie, delegacji przewodniczył Kierownik Katedry Polonistyki prof. dr hab. Rostysław Radyszewski.

Celem spotkań było omówienie dalszych perspektyw współpracy pomiędzy polonistami w Rzeszowie, Kijowie i Berdiańsku. Został wyznaczony szereg priorytetowych tematów badawczych, omówiono kwestie organizacji konferencji naukowych i możliwości wspólnych publikacji.

15 серпня в Польському домі у Бердянську відбулись урочистості з нагоди державного свята Польщі – Дня Війська Польського. Свято припадає на день Успіння Пресвятої Богородиці (за римсько-католицьким літургічним календарем) й було запроваджене Сеймом у 1992 році з метою увіковічення варшавської битви 1920 року. Перемога Війська Польського над Червоною армією врятувала Європу від комуністичної навали.

15 sierpnia w Domu Polskim w Berdiańsku obchodzono Święto Wojska Polskiego, które na pamiątkę zwycięskiej bitwy warszawskiej w 1920, stoczonej w czasie wojny polsko-bolszewickiej zostało wprowadzone w roku 1992 ustawą Sejmu. Święto to przypada w dzień ustawowo wolny od pracy, ponieważ 15 sierpnia jest również liturgicznym świętem Wniebowzięcia Matki Bożej, dla którego ustawodawca wprowadził wolne.

2 серпня відбулася робоча зустріч членів Правління Польського товариства «Відродження» з головою Фондації «Допомога поляком на Сході» Ольгою Іваняк. Під час розмови було порушено питання щодо поточної роботи Товариства, а також було обговорено плани на майбутнє. Голова ПКOT «Відродження» Лех Сухомлинов представив додатки до «Південної зорі», які з травня цього року видаються завдяки Фондації, а також ознайомив з каталогом картин Людвіга Годлевського, місцевого поляка, лікарі та художника. Досягнуто попередньої домовленості щодо спільної організації презентації монографії присвяченої польській діаспорі у нашому місті «Поляки Бердянська: документи, факти, коментарі», що має відбутись у грудні у приміщенні Польської академії наук у Варшаві.

W dniu 2 sierpnia odbyło się spotkanie członków Zarządu Głównego Polskiego Kulturalno-Oświatowego Towarzystwa „Odrodzenie” z prezes Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie Olgą Iwanjak. W trakcie rozmowy zostały poruszone tematy, dotyczące bieżącej działalności polskiego środowiska w Berdiańsku oraz planów na rok przyszły. Prezes Lech Suchołmynow zaprezentował dodatki do gazety miejskiej, które, dzięki Fundacji, od maja są wydawane przez PKOT „Odrodzenie” oraz folder wydany z okazji 120-lecia Polaka Ludwika Godlewskiego, znanego lekarza i malarza z Berdiańska. Zostały ustalone kierunki dalszej współpracy. Obecnie trwają rozmowy dotyczące prezentacji i promocji monografii pt. „Polacy Berdiańska: dokumenty, fakty, komentarze”, które są zaplanowane w grudniu b.r. (wstępnie w dniu 09.12.2011) w Pałacu Staszica w Warszawie